

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۳ ۲۳ اسفند ۱۴۰۱

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار (۲)	۱۵	۱	۱۵	فصل ۲ (درس ۳) و فصل ۳ (درس ۱) تا سر تورم (صفحه ۴۵ تا ۶۰)	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۲۰	۱۶	۳۵	درس ۷ تا ۹ (صفحه ۵۷ تا ۷۸)	۲۵ دقیقه
۳	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۵	۳۶	۵۰	درس ۴ و ۵ (صفحه ۴۷ تا ۷۶)	۱۵ دقیقه
۴	تاریخ (۲)	۱۰	۵۱	۶۰	درس ۹ تا ۱۱ (صفحه ۸۹ تا ۱۲۴)	۱۰ دقیقه
۵	جغرافیا (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	درس ۷ و ۸ (صفحه ۸۳ تا ۱۱۴)	۱۰ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۷۱	۸۰	درس ۹ و ۱۰ (صفحه ۷۳ تا ۹۰)	۱۰ دقیقه
۷	فلسفه (۱)	۱۰	۸۱	۹۰	درس ۷ و ۸ (صفحه ۵۰ تا ۶۸)	۱۰ دقیقه
۸	روانشناسی	۱۰	۹۱	۱۰۰	درس ۵ و ۶ (صفحه ۱۱۲ تا ۱۵۷)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۱۰۰			مدت پاسخ‌گویی:	۱۱۰ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

ریاضی و آمار

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

۱. اگر $f(x) = |x-1|$ و $g(x) = \sqrt{2-x}$ باشد، حاصل $(f+g)(-2)$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) -۱ (۳) ۵ (۴) -۶

۲. اگر $f = \{(2, 1), (3, 7), (1, 2)\}$ و $g = \{(3, -1), (-2, 4), (1, 1)\}$ باشد، مقادیر تابع $f+2g$ چقدر است؟

- (۱) $\{4, 3\}$ (۲) $\{2, 4\}$ (۳) $\{4, 5\}$ (۴) $\{-1, 5\}$

۳. اگر $f(x) = \frac{2x-1}{x-3}$ و $g(x) = \frac{x-3}{x}$ باشد، مقدار $(g \times f)(2)$ چقدر است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{5}{2}$ (۳) $-\frac{2}{3}$ (۴) ۱

۴. اگر $f(x) = |x^2 - 1|$ و $g(x) = \frac{2}{x-3}$ باشد، مقدار $\frac{f(1)+6}{g(4)}$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) صفر (۳) $\frac{7}{2}$ (۴) $\frac{1}{2}$

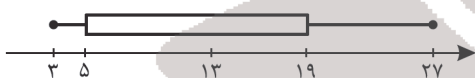
۵. اگر $f(x) = x^2$ و $g(x) = |x|$ باشند، آنگاه $f+g$ کدام است؟

- (۱) $\begin{cases} x^2 + x & x \geq 1 \\ x^2 - x & x < 1 \end{cases}$ (۲) $\begin{cases} x^2 + x & x \geq 0 \\ x^2 - x & x < 0 \end{cases}$ (۳) $\begin{cases} x^2 - x & x \geq 0 \\ x^2 + x & x < 0 \end{cases}$ (۴) $\begin{cases} x^2 - x & x \geq 1 \\ x^2 + x & x < 1 \end{cases}$

۶. کدام جمله نادرست است؟

- (۱) خطر فقر برابر است با نصف میانگین درآمد ماهیانه افراد جامعه
 (۲) خط فقر برابر است با نصف میانه درآمد ماهیانه افراد جامعه
 (۳) زمانی از میانگین استفاده می‌کردیم که داده دور افتاده داشته باشیم
 (۴) به فردی که درآمدی کمتر از خط فقر داشته باشد یارانه پرداخت می‌شود

۷. با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر، مقدار خط فقر با توجه به میانه کدام است؟ (اعداد بر حسب میلیون تومان می‌باشد)

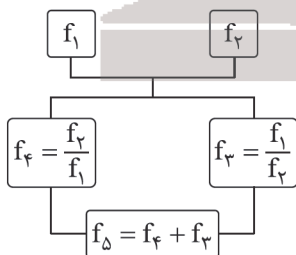

- (۱) ۹ (۲) $6/5$ (۳) ۱۶ (۴) ۱۲

۸. اگر $f = \{(1, 2), (3, 5), (6, -1)\}$ و $g = \{(0, 4), (3, 10), (6, 0)\}$ باشد، بُرد تابع $\frac{2f}{g}$ کدام است؟

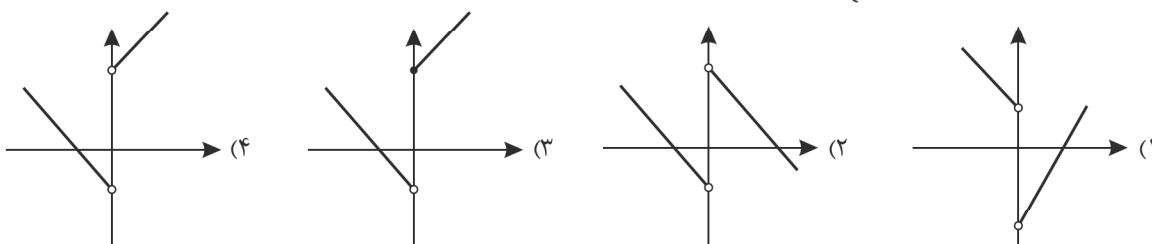
- (۱) $\{\}$ (۲) $\{1, 0\}$ (۳) $\{\frac{1}{3}\}$ (۴) $\{\frac{1}{3}, 0\}$

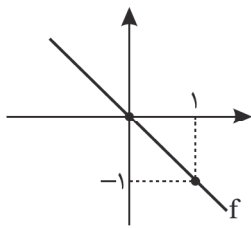
۹. با توجه به نمودار زیر حاصل $f_5(1) - f_4(1)$ کدام است؟ اگر $f_1(x) = x+1$ و $f_2(x) = x^2+3$ باشد.

- (۱) $f_2(1)$
 (۲) $f_1(1)$
 (۳) $f_3(1)$
 (۴) $f_4(1)$

۱۰. اگر $f(x) = |x|$ و $g(x) = \begin{cases} 2 & x > 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$ باشد، نمودار $f+g$ به کدام شکل زیر است؟

$$\mathbb{R} - \{0, 1\} \quad (4)$$

۱۱. اگر $f + g$ تابع ثابت صفر باشد و تابع f به صورت زیر باشد، تابع $g(x)$ کدام است؟

$$g(x) = x \quad (1)$$

$$g(x) = 0 \quad (2)$$

$$g(x) = 2 \quad (3)$$

$$g(x) = -x \quad (4)$$

۱۲. اگر $f(x) = |x - 1|$ و $g(x) = |x|$ باشد، دامنه تابع $\frac{g}{f}$ کدام است؟

$$\mathbb{R} - \{1\} \quad (3)$$

$$\mathbb{R} - \{0\} \quad (2)$$

$$\mathbb{R} \quad (1)$$

۱۳. کدام جمله نادرست است؟

(۱) شاخص، یک معیار آماری است که تغییرات نسبی در جامعه را نشان می‌دهد.

(۲) خط فقر بین‌المللی برابر ۱/۲۵ دلار آمریکا در هر روز است.

(۳) شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی متوسط مبلغ پرداخت شده از سوی مصرف کنندگان برای مجموعه‌ای از تعداد زیادی کالا و خدمات در طول یک سال است.

(۴) شاخص بهای کالا و خدمات به واحد اندازه‌گیری بستگی دارد.

۱۴. اگر سبد هزینه خانواری در سال پایه از دو کالای A و B به قیمت ۲۰ و ۵۰ و در سال مورد نظر قیمت کالای B برابر ۷۰ و شاخص بهای دو کالا برابر ۱۴۰ باشد، قیمت کالای A در سال مورد نظر کدام است؟ (میزان مصرف A: ۱۰ کیلو و B: ۲۰ کیلو در سال است.)

$$۳۲ \quad (4)$$

$$۴۰ \quad (3)$$

$$۲۸ \quad (2)$$

$$۳۰ \quad (1)$$

۱۵. با توجه به جدول زیر، خط فقر به کمک میانه کدام است؟

ردیف	درآمد ماهیانه خانوار	تعداد خانواده
۱	۱۰۰۰	۲
۲	۷۰۰	۱
۳	۳۰۰۰	۳
۴	۲۷۰	۱

$$۴۲۰ \quad (1)$$

$$۶۰۰ \quad (2)$$

$$۷۰۰ \quad (3)$$

$$۳۵۰ \quad (4)$$

مدت پاسخ‌گویی: ۲۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی

۱۶. در متن زیر چند غلط از جنبه تاریخ ادبیات وجود دارد؟

«هر چند شاهان صفوی در ترویج زبان فارسی در ایران نقش بسزایی داشتند، اما کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند. آن‌ها در رقابت با شاهان عثمانی و هندی، به مسائل فرهنگی توجه نشان می‌دادند. در نتیجه هنرهای چون قالی‌بافی، سفالگری، شیشه‌سازی، نقاشی، تذهیب و خوشنویسی در دوران صفویه رشد فراوان یافت. بهزاد در دوره شاه عباس و رضا عباسی در دوره شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.»

$$۴ \quad (4) \text{ پنج}$$

$$۳ \quad (3) \text{ چهار}$$

$$۲ \quad (2) \text{ سه}$$

$$۱ \quad (1) \text{ دو}$$

۱۷. کدام گزینه درباره شعر در قرن‌های ۱۰ و ۱۱ نادرست است؟

(۱) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان کم و بیش در تغییر سبک دخیل بود.

(۲) هم‌زمان با رشد ادبیات در هند، اصفهان نیز که پایتخت و محل اجتماع شعرا و فضلا بود، از دیدگاه ادبی توسعه یافت.

(۳) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان درباری باعث بی‌رونق شدن شعر و کاهش مدعیان شعر و شاعری شد.

(۴) آشنایی ایرانیان با اروپا سبب شد تا شاعران در مراکز تجمعی مثل قهوه‌خانه‌ها به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر بپردازند.

۱۸. کلمات کدام گزینه به ترتیب، جاهای خالی را به درستی پر می‌کنند؟

«در قرن دهم، حکومت در دست جانشینان ..... بود، اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران در این دوره به طور کلی و وضع ادبیات نیز به تبع آن ..... شده بود. یکی از جریان‌های شعری این دوره ..... بود که نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری ..... بود.»

$$(۲) \text{ چنگیز - مرتب - مکتب وقوع - تقلید}$$

$$(۴) \text{ چنگیز - آشفته - سبک هندی - نازک خیالی}$$

$$(۱) \text{ تیمور - آشفته - مکتب وقوع - تقلید}$$

$$(۳) \text{ تیمور - مرتب - مکتب وقوع - تقلید}$$

۱۹. عبارتهای زیر به ترتیب با شاعران کدام گزینه مرتبط هستند؟

(الف) حد واسط سبک دوره عراقی و سبک هندی است.

(ب) شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

(ج) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن او را برجسته ساخته است.

(د) او را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم.

(۱) باباغانی شیرازی - محتشم کاشانی - بیدل دهلوی - صائب تبریزی

(۲) وحشی بافقی - باباغانی شیرازی - کلیم کاشانی - بیدل دهلوی

(۳) وحشی بافقی - محتشم کاشانی - کلیم کاشانی - بیدل دهلوی

(۴) صائب تبریزی - محتشم کاشانی - کلیم کاشانی - بیدل دهلوی

۲۰. کدام بیت نمی‌تواند مربوط به سبک هندی باشد؟

کعبه نتوانست کردن تلخی از زمزم جدا
مصاف لشکر او همچو کوه وقت بهار
بی سبب خار و خس دامان محمل گشته‌ای
جوهری گر داری ای روشن سخن خاموش باش

- (۱) در حریم وصل اشک شور من شیرین نشد
(۲) فروغ دولت او همچو روز وقت زوال
(۳) رام مجنون لیلی از دامن فشانی می‌شود
(۴) حالت آینه بر ارباب بینش روشن است

۲۱. در ابیات زیر از صائب تبریزی، کدام ویژگی سبکی مشهود نیست؟

هست از طالب فزون درد طلب مطلوب را
نیست در دست اختیاری سالک مجذوب را
نیست جز تسلیم لنگر بحر پر آشوب را»

«بوی پیراهن دلیل راه شد یعقوب را
کاه را بال و پر پرواز گردد کهربا
بی قراری می‌شود بال و پر موج خطر

- (۱) کاربرد آرایه‌های تلمیح و انواع استعاره برای خیال‌انگیزتر شدن متن
(۲) وزن ابیات: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
(۳) بهره‌گیری از آرایه‌های اشتقاق و مراعات نظیر
(۴) اشاره به موضوع بی‌اختیاری انسان در برابر تقدیر

۲۲. با توجه به بیت زیر، توضیحات کدام گزینه درست است؟

وارهد از حد جهان، بی حد و اندازه شود»

«هین سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود

- (۱) بیت از چهار پایه‌ی آوایی همسان تشکیل شده است.
(۲) نظم پایه‌های آوایی بیت، بر اساس تکرار نشانه (- U) است.
(۳) از پایه‌ی آوایی پایانی بیت، یک هجا حذف شده است.
(۴) پایه‌های آوایی بیت با مصراع: «بخندد همی باغ چون روی دلبر» یکسان است.

۲۳. نشانه‌ی هجایی کدام گزینه در کمانک مقابل، نادرست آمده است؟

- (۱) گر جان عاشق دم زند آتش در این عالم زند: (- U / - / - U / - / - U / -)
(۲) ای نفس خرم باد صبا: (- U U / - / - U U / - / - U U / -)
(۳) سعادت به بخشایش داور است: (- U / - / - U / - / - U / -)
(۴) نظر آوردم و بردم که وجود به تو ماند (U U / - / - U U / - / - U U / -)

۲۴. وزن کدام بیت متفاوت است؟

نیارد به کار اندورن کاستی
نشاید ز دانا نکوهش ببری را
ز پرورده‌ی خویش پر کین بود
نبرد از جهان دولت الا فقیر

(۱) هر آن کس که جوید به دل راستی
(۲) ببری دان ز افعال چرخ ببری را
(۳) همه کار گردنده چرخ این بود
(۴) چو می بگذرد جاه و ملک و سریر

۲۵. وزن کدام دو مصرع یکسان است؟

- (الف) به دو صد چشم در این تیره زمین چندین
(ب) سزد از هیچ نباشد به چنین ناز نیاز
(ج) هر چه کان را به دل خوش ندهی از پی مزد
(د) نه عجب گر نبودشان خبر از چرخ وز کارش
(۱) الف و ج
(۲) ب و الف

(۳) ب و د
(۴) ب و ج

۲۶. وزن واژه‌ی کدام گزینه در برابر آن درست آمده است؟

- (۱) جرمی ندارم بیش از این کز جان وفا دارم تو را: (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعل)
(۲) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه‌دیدی باشد: (مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)
(۳) بضاعت نیاوردم الا امید: (فعولن فعولن فعولن فعل)
(۴) چرا چون لاله خونین دل نباشم: (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

۲۷. تعداد پایه‌های آوایی در کدام بیت کمتر است؟

چون سنگ خاموشیم و غوغایی نداریم
چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد
نه در چنگ و بازوی زورآور است
از جدایی‌ها شکایت می‌کند

(۱) ما بی تو تا دنیاست دنیایی نداریم
(۲) روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد
(۳) سعادت به بخشایش داور است
(۴) بشنو این نی چون حکایت می‌کند

۲۸. در کدام بیت هیچ‌یک از انواع استعاره وجود ندارد؟

بر روی عکس من در آینه بسته است
ز اهم نترسد آن که دلم را شکسته است
آینه دل به هیچ جمالی بسته است
در دست اختیار عنان گسسته است

(۱) از من غبار بس که به دل‌ها نشسته است
(۲) اندیشه‌ای ز تیر کمان شکسته نیست
(۳) روشندان فریفته رنگ و بو نی‌اند
(۴) بر توسن اراده خود کس سوار نیست

۲۹. کدام گزینه درباره آرایه بیت زیر درست است؟

- «با کاروان خُله برفتم ز سیستان
خُله بار اول در معنی حقیقی و بار دوم در معنی مجازی به کار رفته است.
خُله در معنی مجازی به علاقه جزئی به کار رفته است.
«با کاروان رفتن از سیستان» قرینه مجاز بیت است.
استعاره همان مجاز در معنی حقیقی، اما اراده معنی غیرحقیقی است.»

۳۰. کلمات مشخص شده در ابیات زیر به ترتیب چه آرایه‌هایی هستند؟

- الف) کی‌ام؟ شکوفه اشکی که در هوای تو هر شب
ب) آینه‌ات دانی چرا غم‌آز نیست
ج) ای ابر بهمنی نه به چشم من اندری
۱) تشبیه - تشخیص - استعاره مصرحه - استعاره مصرحه
۲) استعاره مکنیه - تشخیص - مجاز - تشبیه
۳) استعاره مکنیه - استعاره مکنیه - استعاره مصرحه - استعاره مصرحه
۴) تشبیه - تشخیص - استعاره مصرحه - تشخیص

۳۱. آرایه‌های نوشته شده در برابر کدام بیت درست نیست؟

- ۱) گرم من بمرم در غمت خونم بتا در گردنت
۲) گفتم که برپریم سوی بام سرای او
۳) تو سیه چشم چو آبی به تماشای چمن
۴) در خزان هجر گل ای بلبل طبع حزین
فردا بگیرم دامن از من چرا رنجیده‌ای (استعاره مصرحه، کنایه)
چه سود مرغ همت من بال و پر نداشت (تشبیه، استعاره مکنیه)
نگذاری به کسی چشم تماشای دگر (استعاره مصرحه، مجاز)
خامشی شرط وفاداری بود غوغا چرا (استعاره مکنیه، تشبیه)

۳۲. آرایه‌های «کنایه، استعاره مصرحه، جناس و تشبیه» به ترتیب در ابیات کدام گزینه آمده است؟

- الف) گر خمر بهشت است بریزید که بی دوست
ب) افسوس که شد دلبر و در دیده گریان
ج) بیدار شو ای دیده که ایمن نتوان بود
د) سبز است در و دشت بیا تا نگذاریم
۱) ب - ج - الف - د
۲) ب - ج - د - الف
۳) ج - الف - ب - د
۴) د - ب - ج - الف

۳۳. مفهوم شعر زیر در همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... آمده است.

«نه این برف را / دیگر سر باز ایستادن نیست / برفی که بر ابرو و موی ما می‌نشیند.»

- ۱) سفید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم
۲) مرا برف باریده بر پر زان
۳) برف نو، برف نو، سلام، سلام
۴) می‌بینی ام وقتی به مویم برف غم باشد
وز این درخت همین میوه غم است برم
نشاید چو بلبل تماشای باغ
آمدی خوش نشسته‌ای بر بام
روزی که پشتم مثل پشت کوه خم باشد

۳۴. مفهوم کلی کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) آسمان یک دم رهی بی‌حیله و نیرنگ نیست
۲) فکر دنیا ره ندارد در حریم اهل دل
۳) اهل دنیا را ز جست‌وجوی دنیا چاره نیست
۴) کافران بت را بر معبودی ستایش می‌کنند
شاهد دنیا فریب‌ده اهل دنیا را همی
جغد ماتم‌پیشه در باغ ارم نامحرم است
می‌کشد ناچار کرکس جانب مردار سر
وصف دنیا زینهار از اهل دنیا نشنوی

۳۵. کدام بیت مفهوم مشترک با بیت زیر ندارد؟

- «نفس باد صبا مشک‌فشان خواهد شد»
۱) به باغ رویت از لاله برگ یک خرمن
۲) میان باغ به صد لب شکوفه می‌خندد
۳) مگر به باغ سراپرده زد بهار که باز
۴) باد گویی مشک سوده دارد اندر آستین
عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد»
به چین زلفت از مشک سوده یک خروار
که سبزه می‌دمد و گل به بار می‌آید
سیاه سبزه و گل صف کشید در گلشن
باغ گویی لعبتان ساده دارد در کنار

مدت پاسخ‌گویی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن

■ عین الأصح فی الجواب للترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۴۱-۳۶):

۳۶. ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾:

- ۱) خوبی را نخواهید یافت تا انفاق کنید از هر آنچه دوست دارید.
۲) به نیکی دست نخواهید یافت تا انفاق نمایید از آنچه دوست می‌دارید.
۳) هرگز به خوبی نخواهید رسید تا انفاقتان از آنچه دوست می‌دارید، باشد.
۴) نیکی را به دست نمی‌آورید تا انفاق نمایید از آنچه دوست داشتید.

۳۷. «اِشْتَرَيْتَ مِصْبَاحًا مَلُوتًا، جَعَلَ الْمِصْبَاحَ غُرْفَتِي أَجْمَلًا!»:

- (۱) یک چراغ رنگی خریدم، آن چراغ اتاقم را زیباتر کرد!
(۲) چراغی رنگی خریداری کردم، چراغی که اتاق من را زیباتر گرداندا!
(۳) چراغ رنگی خریدم، همین چراغ اتاقم را زیبا کرد!
(۴) چراغی رنگی که خریدم، اتاق من را زیباتر کرد!

۳۸. «كَبُرَتْ خِيَانَةٌ أَنْ نَظْلَمَ عَلِيٌّ مِنْ سَاعَدْنَا دُونَ أَيِّ مَنْ!»:

- (۱) عجب خیانت بزرگی است که ظلم کنیم بر کسی که بدون هیچ منتهی به ما کمک می کند!
(۲) خیانتی بس بزرگ است این که ستم کردیم بر کسی که بدون منت به ما کمک کرد!
(۳) خیانت است اینکه ستم می کنیم به کسی که بدون منت به ما یاری می رساند!
(۴) خیانت بزرگی است که ظلم کنیم به کسی که بدون هیچ منتهی به ما کمک کرده است!

۳۹. عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) المفردات الفارسیّة دخلت اللّغة العربيّة منذ العصر الجاهليّ! اصطلاحات فارسی در دوره جاهلیت وارد زبان عربی شدند!
(۲) علماء اللّغة الإيرانيّون بيّنوا أبعاد تأثير العربيّة على لغتنا! زبان شناسان ایرانی، ابعاد تأثیر عربی بر زبان ما را آشکار کردند!
(۳) هل تُريدون بطاقة الشّحن أيضاً؟! آیا کارت شارژ هم می خواهی؟!
(۴) وجدت برنامجاً يساعدني على تعلّم الفرنسيّة! برنامه ای را یافتم که در یاد گرفتن فرانسوی به من کمک می کند!

۴۰. «کتاب دوستی است که تو را از بلای جهالت می رهاند!»:

- (۱) کتاب صديق حتى يخلصك من بلاء الجهالة!
(۲) الكتاب صديق يُنقذك من مصيبة الجهل!
(۳) الكتاب الصديق يُنقذك من بلاء الجهل!
(۴) الكتاب صديق و يُنقذك من مصيبة الجهالة!

۴۱. «تجرى الرياح بما لا تشتهي السفن!» عَيْنُ مَا يَنَاسِبُ الْمَفْهُومَ:

- (۱) باد آورده را باد می برد!
(۲) ما كلّ ما يتمنى المرء يدركه!
(۳) اگر باد بکاری، طوفان درو می کنی!
(۴) آب رفته به جوی باز نیاید!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ (۴۵-۴۲):

خلافاً ما يتصوّر الكثير فإنّ العربية تأثرت باللّغة الفارسيّة كما أثرت عليها أيضاً و أمّا تأثرها أقلّ من تأثيرها على لغتنا. حيث نرى دخول مفردات فارسيّة إلى لغة القرآن منذ العصر الجاهليّ! و يجب أن لا ننسى أن تبادل المفردات بين اللغات في العالم أمر طبيعيّ يجعلها غنيّة في الأسلوب و البيان!

۴۲. «كثيرٌ منّا ما كان نعلم ...» عَيْنُ الصّحيح:

- (۱) تأثیر الفارسيّة على العربيّة!
(۲) تأثیر العربيّة على الفارسيّة!
(۳) تبادل الكلمات بين لغات العالم!
(۴) غناء لغات العالم بسبب تأثرها البعض بعضاً!

۴۳. عَيْنُ الْخَطَأِ: «دخلت الكلمات الفارسيّة اللّغة العربيّة ...»:

- (۱) قبل الإسلام و استمرّ بعده!
(۲) و ما جعلتها غنيّة في البيان!
(۳) على خلاف ما يظنّه البعض!
(۴) و هذا شيء طبيعيّ!

■ ■ ■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التّحْلِيلِ الصّرفيّ (۴۴ و ۴۵):

۴۴. «يَتَصَوَّرُ - تَأَثَّرَتْ - أَثَّرَتْ - أَقَلَّ»:

- (۱) يَتَصَوَّرُ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعل - معلوم / فعل و فاعله «الكثير»
(۲) تَأَثَّرَتْ: فعل ماض - للمؤنث الغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: تأثّر) - لازم / فعل و فاعل و الجملة فعلية
(۳) أَثَّرَتْ: فعل ماض - مزيد ثلاثي (له حرفان زائدان) - معلوم - متعدّد / فعل و فاعل
(۴) أَقَلَّ: اسم - مفرد - مذکر - اسم تفضيل على وزن «أفعل» - معرب - نكرة / خبر و مرفوع

۴۵. «العصر - اللّغات - العالم - يجعل»:

- (۱) العصر: مفرد - مذکر - جمعه المكسّر: العصور - معرّف بأل - معرب / مجرور بحرف الجرّ
(۲) اللّغات: جمع سالم للمؤنث (مفرده: اللّغة) - معرفة - معرب / مضاف إليه و مجرور بالكسرة
(۳) العالم: مفرد - مذکر - اسم فاعل من فعل مجرد ثلاثي - معرفة - معرب / مجرور بالكسرة
(۴) يجعل: فعل مضارع - للمفرد الغائب - مجرد ثلاثي - معلوم - متعدّد / فعل و مفعوله «ها»

■ ■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۵۰-۴۶):

۴۶. عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) لا تَسْتَشِيرُ الْكذّابَ فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ!
(۲) أشاهدُ طالباً يكتتبُ تمارينَ الدّرسِ!
(۳) سامحيني، أنتِ على الحقّ!
(۴) الصّدق مع الله يتجلى بإخلاص الأعمال له!

۴۷. أحي أضمر شيئاً يعنى أنّه .....

- (۱) جعله بعيداً عن الأنظار!
(۲) أظهره للجميع!
(۳) فقده و ما وجدته!
(۴) أنكره حقاً!

۴۸. عَيْنُ مَا فِيهِ مَعْرَفٌ بِأَل:

- (۱) هذه ألوان أحبّها!
(۲) العراق من بلاد أحبّها!
(۳) الله من أحبّه!
(۴) السنجاب حيوان أحبّه!

۴۹. عین الخبر یترجم إلى المعرفة:

(۲) ﴿الله نور السماوات و الأرض﴾

(۴) الصبر مفتاح للفرج!

۵۰. «هذه كتب ..... من سوق طهران أمس!» عین ما یناسب للفراغ (لإيجاد أسلوب الجملة الوصفية):

(۴) أشتريها

(۳) اشتريته

(۲) اشتريتها

(۱) أشتريه

تاریخ

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۵۱. بنیان‌گذار کدام یک از سلسله‌های مسلمان ایرانی از میان مردم عادی برخاست و قدرت را به دست گرفت؟
 (۱) طاهریان (۲) صفاریان (۳) سامانیان (۴) علویان طبرستان
۵۲. سلسله‌های زیاریان و سامانیان هر یک چگونه به قدرت رسیدند؟ انتقال قدرت در کدام سلسله ایرانی با فرمان و تأیید خلیفه صورت می‌گرفت؟
 (۱) با فرمان خلیفه، بدون فرمان خلیفه - صفاریان (۲) بدون فرمان خلیفه، با فرمان خلیفه - صفاریان
 (۳) با فرمان خلیفه، بدون فرمان خلیفه - طاهریان (۴) بدون فرمان خلیفه، با فرمان خلیفه - طاهریان
۵۳. سلجوقیان در کدام نبرد سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند؟ سلسله سلجوقی در زمان چه کسی به اوج قدرت رسید؟
 (۱) دندانقان - ملکشاه (۲) دندانقان - آل ارسلان (۳) ملازگرد - ملکشاه (۴) ملازگرد - آل ارسلان
۵۴. در کدام گزینه درست و نادرست بودن عبارات زیر به درستی بیان شده است؟
 ● مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، رقابت و ستیز این سلسله‌ها با یکدیگر بود.
 ● در فاصله سده‌های سوم تا چهارم هجری به ویژه در دوران حکومت‌های طاهریان، سامانیان و آل بویه فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود.
 ● قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران با تدبیر و علاقه‌مند به عمران و آبادانی از جمله عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل بویه بود.
 ● امیران سلسله‌های علویان طبرستان و آل بویه، پیرو مذهب تشیع بودند و به تقویت و گسترش این مذهب در ایران کمک کردند.
- (۱) غلط - صحیح - غلط - غلط (۲) صحیح - غلط - غلط - غلط
 (۳) غلط - غلط - صحیح - صحیح (۴) غلط - غلط - غلط - صحیح
۵۵. کدام یک از موارد زیر از جمله عوامل رشد تجارت در دوره سلجوقی نمی‌باشد؟ در این دوره کدام گروه نقش مهمی در توسعه تجارت خارجی ایفا کردند؟
 (۱) گسترش قلمرو - مرزنشینان (۲) گسترش قلمرو - صرافان
 (۳) رشد شهر و شهرنشینی - مرزنشینان (۴) رشد شهر و شهرنشینی - صرافان
۵۶. حضور سیاسی و اقتصادی خاتون‌ها در کنار خان‌ها، مربوط به کدام دوره تاریخی است؟
 (۱) سلجوقیان (۲) خوارزمشاهیان (۳) آل بویه (۴) تیموریان
۵۷. آخرین نظامی‌ها تا چه زمانی فعالیت داشت؟
 (۱) مرگ خواجه نظام‌الملک (۲) حمله تیمور
 (۳) تصرف بغداد توسط هلاکوخان (۴) حمله چنگیز مغول
۵۸. چه عاملی منجر به مهاجرت قبایل و طوایف ترک به آسیای صغیر گردید و ماوراءالنهر چگونه از دست سلجوقیان خارج شد؟
 (۱) توسعه قلمرو سلجوقیان - شکست سلجوقیان از خوارزمشاهیان (۲) حمله چنگیز مغول - هجوم قراختائیان و غزا
 (۳) توسعه قلمرو سلجوقیان - هجوم قراختائیان و غزا (۴) حمله تیمور - رقابت و کشمکش امیران سلجوقی بر سر قدرت
۵۹. هولاکوخان در زمان فرمانروایی چه کسی به ایران لشکرکشی کرد؟ نخستین اقدام هولاکوخان چه بود؟
 (۱) چنگیزخان - از بین بردن حکومت بنی‌عباس (۲) منگوقاآن - از بین بردن قدرت اسماعیلیان
 (۳) چنگیزخان - از بین بردن قدرت اسماعیلیان (۴) منگوقاآن - از بین بردن حکومت بنی‌عباس
۶۰. چند مورد از عبارات زیر صحیح است؟
 (الف) قلمرو خوارزمشاهیان در زمان سلطان محمد خوارزمشاه و به جهت سیاست توسعه‌طلبی او گسترش یافت.
 (ب) در دوره سلجوقیان علوم طبیعی و فلسفه از جایگاه والایی برخوردار شد.
 (ج) مرداوایج با خیال نابودی خلافت عباسی، بغداد را تسخیر کرد.
 (د) حکومت نوادگان تیمور بر ایران، با تشکیل حکومت آق‌قویونلوها در ماوراءالنهر به پایان رسید.
 (ه) در سده‌های میانه شهرها از سه بخش کهنه شهر (ارگ)، شهرستان (شارستان) و شهر بیرونی (ربض) تشکیل می‌شد.
- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۱ (۴) ۴

جغرافیا

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۶۱. کدام کشور بزرگ‌ترین تولیدکننده ذرت در جهان می‌باشد؟ در کدام قاره، بخش عمده غذای مردم را غلات تشکیل می‌دهد؟
- (۱) ایالات متحده آمریکا - آمریکای لاتین
(۲) ایالات متحده آمریکا - آسیا
(۳) مکزیک - آمریکای لاتین
(۴) مکزیک - آسیا
۶۲. در کدام گزینه فعالیت‌های نوع اول، دوم و سوم به ترتیب مشخص شده است؟
- (۱) پرورش زنبورعسل و کندوداری - تجارت و خرید و فروش سنگ آهن - حفاظت از محیط‌زیست و جنگل‌بانی
(۲) پرورش زنبورعسل و کندوداری - تولید پارچه ابریشمی - انتقال غلات با کشتی‌های فله‌بر
(۳) برداشت سنگ آهن از معدن - تولید پارچه ابریشمی - حفاظت از محیط‌زیست و جنگل‌بانی
(۴) برداشت سنگ آهن از معدن - تجارت و خرید و فروش سنگ آهن - انتقال غلات با کشتی‌های فله‌بر
۶۳. به تجارت بین‌المللی کالاها و خدمات که بر مبنای ارزش یک پول معین صورت می‌گیرد، چه می‌گویند؟ خرید و فروش کالاها و خدماتی که نیازها یا خواسته‌های ما را برآورده می‌کند، چه نامیده می‌شود؟
- (۱) اقتصاد جهانی - تجارت
(۲) صادرات و واردات - تجارت
(۳) اقتصاد جهانی - اقتصاد
(۴) صادرات و واردات - اقتصاد
۶۴. عنوان «قلب صنایع فضای مجازی جهان» متعلق به کدام مورد است و کدام دو کشور با اینکه جزو بزرگترین تولیدکننده گندم جهان هستند، اما در نمودار صادرکنندگان این غله دیده نمی‌شوند؟
- (۱) شهر علمی تسوکوبا - آرژانتین و استرالیا
(۲) دره سیلیکون - چین و هند
(۳) دره سیلیکون - روسیه و چین
(۴) شهر علمی تسوکوبا - چین و هند
۶۵. صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات داده شده در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟
- (الف) در کشاورزی معیشتی تولید محصول یا پرورش دام فقط در حد مصرف خانوار کشاورز یا فروش محلی صورت می‌گیرد و میزان تولید در آن بسیار کم است.
(ب) بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا و به ویژه آسیای شرقی و جنوب شرقی کشت می‌شود. فرانسه و کانادا از جمله کشورهای تولیدکننده عمده گندم در جهان هستند.
(ج) فیلیپین و اکراین از جمله کشورهایی هستند که در نتیجه انقلاب سبز، در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند.
(د) پلانتیشن عبارت است از زمین‌های وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارد و این محصولات برای صادرات و عرضه به بازارهای فروش جهانی تولید می‌شوند.
- (۱) ۲ (۲) ۱ (۳) صفر (۴) ۳
۶۶. کدام گزینه از ویژگی‌های «صنایع نو» نیست؟
- (۱) پیشرفت آنها بر مبنای نوآوری و رقابت است و عمدتاً بر محور فناوری پیشرفته و استفاده از متخصصان و محققان قرار دارند.
(۲) صنایع الکترونیک شامل رایانه‌ها و تجهیزات آنها، وسایل صوتی و تصویری، تلفن‌های هوشمند همراه، صنایع هوافضا، لیزر، روبات‌ها زیست‌فناوری، انرژی‌های نو و مهندسی از جمله این صنایع هستند.
(۳) این صنایع در سی سال اخیر در جهان رشد قابل توجهی یافته‌اند و کشورها سعی می‌کنند تا با ایجاد پارک‌های علمی و فناوری، این صنایع را گسترش دهند.
(۴) از مزایای این صنایع این است که ناگزیر از برقراری ارتباط با فناوری‌های روز دنیا و صادر کردن کالاهای تولید شده به کشورهای دیگر جهان نیستند.
۶۷. کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) کشورهای توسعه‌یافته از نظر منابع و مواد خام و کالاهای صنعتی، خودکفا بوده و بی‌نیاز از مبادله با سایر نواحی جهان هستند.
(۲) اقتصاد جهانی، تجارت بین‌المللی کالاها و خدمات است که بر مبنای ارزش واحد پول مخصوص هر کشور صورت می‌گیرد.
(۳) شرکت‌های چندملیتی تمایلی به سرمایه‌گذاری در کشورهای دیگر ندارند و تمرکزشان به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته و نوین است.
(۴) کشورهای نیمه‌پیرامون بین کشورهای مرکز و پیرامون نقش واسطه را بازی می‌کنند و ساختار اقتصادی و اجتماعی آنها دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است.
۶۸. کدام مناطق در اصل برای توسعه صادرات یک کشور و رونق اقتصادی ایجاد شده است؟ این مناطق اغلب در چه مکان‌هایی ایجاد می‌شوند؟
- (۱) مناطق آزاد تجاری - بنادر مهم
(۲) اتحادیه‌های اقتصادی تجاری - بنادر مهم
(۳) اتحادیه‌های اقتصادی تجاری - کشورهای همسایه
(۴) مناطق آزاد تجاری - کشورهای همسایه
۶۹. بر چه اساسی نواحی مرکز و پیرامون در نظام سرمایه‌داری جهانی شکل گرفته است؟ کدام مورد شامل کشورهای مرکز نمی‌باشد؟
- (۱) میزان سرمایه‌گذاری اقتصادی - چین
(۲) روابط و مبادله نابرابر بین نواحی - چین
(۳) میزان سرمایه‌گذاری اقتصادی - ژاپن
(۴) روابط و مبادله نابرابر بین نواحی - ژاپن

۷۰. صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات داده شده در کدام گزینه به ترتیب به درستی مشخص شده است؟

- (الف) به حالتی که ارزش واردات بیشتر از صادرات باشد، کسری تجاری می‌گویند که برای اقتصاد کشور نامطلوب است.
 (ب) در مرحله صدور سرمایه، کشورهایی که از نظر علم و فناوری صنعتی عقب‌مانده بودند، نتوانستند به فروش منابع و مواد اولیه و خام و خرید و واردات کالاهای کارخانه‌ای از کشورهای پیشرفته صنعتی ادامه دهند.
 (ج) در بین کشورهای صادرکننده مواد خام و منابع انرژی، برخی کشورهای صادرکننده نفت و گاز برای دفاع از منافع خود و جلوگیری از آسیب‌پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده و سازمان اکو را به وجود آوردند.
 (د) چون در کشورهای کمتر توسعه‌یافته صنعتی، نظام مالیاتی و بیمه کارگران و قوانین و مقررات زیست‌محیطی چندان جدی و سخت نیست، فعالیت شرکت‌های چندملیتی در اینگونه کشورها آسان‌تر و ارزان‌تر تمام می‌شود.

(۲) صحیح - غلط - غلط - صحیح

(۱) صحیح - صحیح - غلط - غلط

(۴) غلط - صحیح - صحیح - غلط

(۳) غلط - غلط - صحیح - صحیح

جامعه‌شناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۷۱. کدام گزینه دربردارنده اطلاعاتی درست در رابطه با چالش‌های جهانی بوده ولی گزاره نادرستی در رابطه با لیبرالیسم اولیه ارائه کرده است؟ (به ترتیب)

- (۱) چالش‌های ذاتی ریشه در عقاید و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی دارند و چالش‌های عارضی در اثر عوامل خارجی پدید می‌آیند - لیبرالیسم اولیه، بیشتر رویکردی فردی و اعتقادی داشت.
 (۲) اگر جهان غرب با حل کردن چالش‌های پیشین نیازهای معنوی آدمیان را برطرف می‌کرد، با چالش‌های جدید مواجه نمی‌شد - روابط اجتماعی ارباب رعیتی را در هم ریخت و کشاورزان را از بردگی رها کرد.
 (۳) چالش‌های جدید فرهنگ غرب اغلب دارای صورتی واحد است - آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانست و مخالف هر نوع دخالت دولت بود.
 (۴) فرهنگ جدید غرب برای حل چالش‌های گذشته مسیری را پیمود که مسائل و مشکلات جدید را به دنبال آورد - لیبرالیسم اولیه در قرن هفدهم و هجدهم شکل گرفت.

۷۲. نخستین چالش و تضاد در کشورهای غربی چه چالشی بود و تکیه بر چه موضوعی باعث بروز این چالش شد؟

- (۱) شمال و جنوب - شعار آزادی و خصوصاً آزادی اعتقادی
 (۲) فقر و غنا - شعار آزادی و خصوصاً آزادی اعتقادی
 (۳) فقر و غنا - انقلاب صنعتی
 (۴) شمال و جنوب - انقلاب صنعتی

۷۳. موارد مرتبط با عبارتهای زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

● پیامد لیبرالیسم اولیه

● سوسیالیسم

● چالش بلوک شرق و غرب

● نقد لیبرالیسم با تأکید بر آزادی مثبت و منفی

- (۱) در هم ریختن نظام ارباب رعیتی - تأکید بر جامعه‌گرایی - چالش جهانی - مارکس
 (۲) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه - اعتقاد نسبی به مالکیت خصوصی - چالش درون فرهنگی - آیزایا برلین
 (۳) نفی حق حیات فقرا - مرحله انتقالی برای رسیدن به کمونیسم - چالش بین فرهنگی - مارکس
 (۴) شکل‌دهی چالش فقر و غنا - حذف مالکیت خصوصی - چالش منطقه‌ای - آیزایا برلین

۷۴. اصطلاح استعمارگر و استعمارزده چه وجهی از نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را نشانه می‌رود؟

- (۱) اجتماعی - اقتصادی
 (۲) اقتصادی - فرهنگی
 (۳) سیاسی - اقتصادی
 (۴) سیاسی - فرهنگی

۷۵. به ترتیب هر یک از عبارتها به کدام قسمت در جدول مربوط است؟

- محدود نشدن چالش‌ها و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر به ابعاد اقتصادی
 ● حل چالش‌های جوامع غربی از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی
 ● تقابل شمال و جنوب
 ● برخی کشورها الگوی کشورهای دیگر هستند.

(۱) د - ب - ج - الف

(۲) ب - د - الف - ج

(۳) الف - د - ب - ج

(۴) الف - ج - ب - د

اصطلاح	ویژگی
مرکز و پیرامون	ج
ب	تقابل کشورهای فقیر و غنی
استعمارگر، استعمارزده	الف
توسعه یافته و عقب‌مانده	د

۷۶. پیدایش هر یک از وضعیت‌های زیر، پس از وقوع کدام رخداد بود؟ (به ترتیب)

- پایان جنگ سرد بین بلوک شرق و غرب
- کسب ثروت از طریق غلبه بر طبیعت
- استفاده از مفاهیم شمال و جنوب برای نام‌گذاری چالش فقر و غنا
- (۱) بحران موشکی کوبا - وقوع جنگ‌های جهانی - جنگ جهانی اول
- (۲) جنگ جهانی دوم - چالش فقر و غنا - چالش بلوک شرق و غرب
- (۳) فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی - انقلاب صنعتی - جنگ جهانی دوم
- (۴) انقلاب فرانسه - بحران‌های اقتصادی غرب - انقلاب اسلامی ایران

۷۷. همه موارد کدام گزینه، منطبق بر مفاهیم نظریه جنگ تمدن‌ها از ساموئل هانتینگتون است؟

- (۱) توجیه کردن عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابل مقاومت کشورهای غیرغربی - تهدید بودن فرهنگ اسلامی برای فرهنگ غرب - درگیری بر اثر عوامل فرهنگی
- (۲) یاد کردن از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان با عنوان جنگ تمدن‌ها - رخت بر بستن جنگ از جامعه جهانی بعد از انقلاب صنعتی - وقوع جنگ بین فرهنگ و تمدن‌های مختلف
- (۳) انتقال جنگ از کشورهای غیرغربی به مناطق استعمار شده و تحت نفوذ - وقوع جنگ بین دولت ملتها - تهدید بودن فرهنگ اسلامی برای فرهنگ غرب
- (۴) عارضی و تحمیلی بودن جنگ در جهان غرب - توجیه عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابل مقاومت کشورهای غیرغربی - تقسیم جهان به حوزه‌های تمدنی متفاوت

۷۸. دست و غلط بودن هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب چگونه است؟

- چالش بلوک شرق و غرب چالش منطقه‌ای بود.
  - بلوک شرق شامل شوروی سابق، کشورهای اروپای شرقی و چین بود.
  - نظریه پردازان لیبرال موافق مداخله محدود دولت در اقتصاد بودند.
  - بعد از جنگ جهانی دوم صلحی پایدار برقرار شد.
- (۱) درست - غلط - درست - غلط
(۲) درست - درست - غلط - درست
(۳) غلط - غلط - غلط - غلط
(۴) غلط - درست - درست - درست

۷۹. کدام عبارتهای درباره نظرات مارکس نادرست است؟

- (۱) عبور جامعه آرمانی او از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری، سوسیالیسم مرحله انتقالی برای رسیدن به کمونیسم
- (۲) حل چالش‌های جامع سرمایه‌داری با یک انقلاب، نقد لیبرالیسم اقتصادی در قرن نیم دوم قرن نوزدهم
- (۳) قائل بودن کمونیسم به مالکیت خصوصی، رویکرد سکولار نسبت به دنیا
- (۴) چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش بین فرهنگ‌های مختلف، قائل نبودن کمونیسم به مالکیت خصوصی

۸۰. پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- آسان کردن انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز از چه طریقی است؟
- فعال شدن تقابل شمال و جنوب چه حاصلی دارد؟
- بعد از انقلاب فرانسه جریان راست به کدام گروه اطلاق می‌شد؟

- (۱) با معاهدات بین‌المللی - بازماندن کشورهای غنی از رشد - مخالفان سرمایه‌داری
- (۲) با سرمایه‌گذاری‌های مشترک - فعال شدن بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی - طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی
- (۳) با تأمین رفاه کارگران غیرغربی - جهانی شدن این تقابل - طرفداران عدالت اجتماعی
- (۴) با حل چالش‌های درونی جوامع غربی - گسترش فقر در جهان - طرفداران سرمایه‌داری

فلسفه

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۸۱. کدام گزینه در خصوص ابزارهای شناخت درست است؟

- (۱) تمامی ابزارهای شناخت توانایی فهم امور طبیعی و مادی را دارند.
- (۲) تمامی ابزارهای شناخت توانایی فهم امور غیرملموس را دارند.
- (۳) هیچ یک از ابزارهای شناخت نمی‌تواند هم‌زمان هم امور مادی و هم امور غیرمادی را درک کنند.
- (۴) تمامی ابزارهای شناخت می‌توانند هم‌زمان امور مادی و غیر مادی را درک کنند.

۸۲. کدام یک از موارد زیر بیانگر شناخت عقلی است؟

- (۱) قدرت و توانایی عقل یافته‌هایی را به دست می‌آورد که می‌تواند اساس سایر دانش‌ها قرار گیرد.
- (۲) با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی، می‌توان به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی برد و قوانین طبیعی را شناسایی کرد.
- (۳) شناخت عقلی بر چند قاعده مهم استوار است و دانشمندان در هنگام بررسی داده‌های حسی، آن قاعده‌ها را در نظر گرفته و از آنها بهره می‌برند.
- (۴) به کمک این قوه می‌توان حقایقی را درک کرد که امکان درک آن از طریق احساس ممکن نیست.

۸۳. کدام یک از عبارات زیر به درستی بیان شده است؟

- (۱) معرفت شهودی معرفتی بی‌واسطه است که بدون استفاده از تفکر و استنتاج عقلی، در قلب تجلی می‌یابد.
- (۲) به کمک ابزار عقل صرفاً می‌توان به امور غیر طبیعی پی برد و غیر محسوسات را مورد شناسایی قرار داد.
- (۳) به کمک شناخت تجربی می‌توان اشیاء گوناگون را از هم تشخیص داد.
- (۴) به اعتقاد ابن سینا با انکار اصل علیت، قوه عقلانی قادر به شناسایی نخواهد بود.

۸۴. کدام گزینه درست است؟

- (۱) افلاطون باور داشت که عقل می‌تواند جهانی برتر از جهان طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید.
- (۲) ارسطو باور داشت که عقل می‌تواند جهانی برتر از جهان ماورای طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید.
- (۳) ارسطو باور داشت که عقل می‌تواند جهانی برتر از جهان طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید.
- (۴) افلاطون باور داشت که عقل می‌تواند جهانی برتر از جهان ماورای طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید.

۸۵. از نظر فیلسوفان مسلمان پایه و اساس شناخت فلسفی چیست؟

- (۱) حس و حقل
- (۲) عقل و شهود و حس و وحی (۳) عقل
- (۴) وحی و شهود

۸۶. با توجه به نگاه معرفت‌شناسانه فلاسفه یونان باستان کدام عبارت صحیح می‌باشد؟

- (۱) پارمنیدس نیز مانند افلاطون برای شناخت عقلی اعتبار قائل و شناخت حسی را فاقد ارزش و اعتبار می‌دانست.
- (۲) ارسطو همچون افلاطون معرفت شهودی را باور داشت؛ چراکه سقراط عالم برتر را مشاهده کرده بود.
- (۳) نگاه معرفت‌شناختی افلاطون و ارسطو در مورد مراتب جهان هستی، مغایر با یکدیگر بود.
- (۴) ارسطو همچون هراکلیتوس در کنار حس به عقل هم اهمیت داده و برای شناخت حسی اعتبار قائل بود.

۸۷. از نظر پوزیتیویست‌ها کدام یک از گزاره‌های زیر معنادار است؟

- (۱) خداوند علت اصلی همه پدیده‌ها است.
- (۲) انسان علاوه بر بعد مادی از بعد مجرد نیز برخوردار است.
- (۳) نابود شدن سلول‌ها در اثر عوامل شیمیایی است.
- (۴) برخی از موجودات دارای اراده و اختیار هستند.

۸۸. کدام عبارت بیانگر نظر دکارت است؟

- (۱) معرفت شهودی، درکی ذاتی است که مستقل از عقل و تجربه می‌باشد.
- (۲) بخشی از معرفت‌های ما بدون استفاده از هر نوع تجربه و مقدم بر آن درک می‌شود.
- (۳) اعتقاد به اموری مانند علیت و خدا، امری فطری است.
- (۴) با استفاده از دلایل حسی پی می‌بریم که انسان دارای بعد غیر مادی است.

۸۹. کدام گزینه با دیدگاه کانت هماهنگ است؟

- (۱) اصل علیت اصلی است که عقل مستقلاً آن را اثبات می‌کند.
- (۲) رابطه علیت میان وزیدن باد و تکان خوردن برگ، از پیش در دستگاه ادراکی انسان موجود بوده است.
- (۳) تصوراتی مانند زمان، مکان و نیز مفهوم علیت را انسان از راه عقل به دست می‌آورد و نیازی به حس و تجربه ندارد.
- (۴) معرفت حاصل همکاری عقل و حس است.

۹۰. «وی بر معرفت شهودی تأکید بسیار کرد و کوشید تا آنچه را که از طریق الهامات شهودی به دست می‌آورد، تبیین استدلالی کند.»

- (۱) ابن سینا
- (۲) سهروردی
- (۳) فارابی
- (۴) ملاصدرا

روانشناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۹۱. مسئله‌ای که مقداری پیچیده است و موقعیت اولیه و اقدامات احتمالی آن مشخص بوده و قوانین کاملاً استاندارد دارد، مسئله ..... نام دارد. همچنین مسائلی که در علوم انسانی با آنها مواجه هستیم، از نوع ..... هستند.

- (۱) خوب تعریف شده - خوب تعریف شده
- (۲) خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده
- (۳) خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده
- (۴) خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده

۹۲. کدام گزینه به ترتیب عبارات زیر را بیان می‌کند؟

- عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات محدود
- دستیابی به اصول و قوانینی که در موقعیت‌های دیگر هم قابل استفاده باشد.
- در جریان حل مسئله هرچه جدی‌تر باشیم، احتمال این موضوع بیشتر است.
- یافتن بهترین راه‌حل برای رسیدن به هدف با توجه به شرایط موجود

- (۱) حل مسئله - هدفمند بودن مسئله - تحت کنترل بودن جریان مسئله - هدف محدود بودن توانمندی‌ها - هدف - مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ - مسئله
- (۲) مسئله - هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی - انتخاب راه‌حل بهتر - حل مسئله
- (۳) مسئله - هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی - انتخاب راه‌حل بهتر - حل مسئله
- (۴) فرایند و جریان تحت کنترل - پیدا کردن راه‌حل مناسب - هدفمند بودن مسئله - فرایند حل مسئله

۹۳. کدام گزینه از عوامل مؤثر در حل مسئله نیست؟

- (۱) تجربه گذشته
- (۲) نوع نگاه به مسئله
- (۳) بازبینی و اصلاح راه حل مسئله
- (۴) نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی خاص

۹۴. کدام گزینه با عبارات زیر در ارتباط است؟ (به ترتیب)

- اگر با یک مسئله بزرگ مواجه هستید و نمی‌توانید آن را حل کنید، بهتر است از این روش استفاده کنید.
- مسئله برج هانوی بیانگر این روش در حل مسئله به صورت اکتشافی است.
  - (۱) روش بارش مغزی - روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب
  - (۲) روش شروع از آخر - روش بارش مغزی
  - (۳) روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - روش خرد کردن
  - (۴) روش خرد کردن - روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

۹۵. کدام گزینه از پیامدهای ناتوانی در حل مسئله نیست؟ و یکی از روش‌های کاهش فشار روانی چیست؟

- (۱) ناکامی - استفاده نکردن از تجربه گذشته
  - (۲) فشار روانی - نگاه جدید
  - (۳) احساس عاطفی مثبت - پرورش روش‌های درست حل مسئله
  - (۴) وضعیت عاطفی ناخوشایند - روش‌های کارآمد حل مسئله
۹۶. این جمله از حضرت علی (ع) در کدام موضوع بیان شده است: «آن کس که از افکار و آرای گوناگون استقبال می‌کند، صحیح را از خطا به خوبی تشخیص می‌دهد.»

عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان چه نام دارد؟

- (۱) انتخاب بهترین راه برای تصمیم‌گیری - حل مسئله
- (۲) مشورت در تصمیم‌گیری - تصمیم‌گیری
- (۳) حل مسئله به کمک دیگران - تصمیم‌گیری
- (۴) تشخیص راه درست حل مسئله - حل مسئله

۹۷. عبارات زیر بیانگر کدام نوع از سبک‌های تصمیم‌گیری است؟

- به صورت ناگهانی و با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد.
  - ملاک تصمیم‌گیری عواطف و هیجانات زودگذر است.
  - این سبک تصمیم‌گیری بیشتر در بین جوانان دیده می‌شود.
- (۱) احساسی - تکانشی - اجتنابی
  - (۲) اجتنابی - احساسی - تکانشی
  - (۳) وابسته - تکانشی - احساسی
  - (۴) تکانشی - احساسی - تکانشی

۹۸. کدام گزینه بیانگر سبک تکانشی است؟

- (۱) دست دست کردن برای خروج از میان گروهی از دوستان که کارهای غیرمتعارف انجام می‌دهند.
- (۲) در یک تصادف جزئی بین دو خودرو، به دلیل این نوع تصمیم‌گیری، واقعه‌ای خطرناک شکل می‌گیرد.
- (۳) آشنایی با شخصی که بعد از ایجاد علاقه کاذب منجر به ازدواجی ناموفق می‌شود.
- (۴) ثبت نام در مدرسه به دلیل وجود دوستان شخص در آن مدرسه بدون در نظر گرفتن مسافت و هزینه و...

۹۹. مثال‌های زیر به ترتیب به کدام نوع سبک تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- مربی فوتبالی که به دلیل ابراز احساسات منفی تماشاگران، بهترین بازیکن زمین را تعویض می‌کند.
- شخصی که عصبانی و ترسو است و اعتماد به نفس لازم برای تصمیم‌گیری را ندارد.
- دانش‌آموز زرنگی که فکر می‌کند همه جا با اندکی مطالعه بهترین نتیجه را می‌گیرد.

- (۱) اعتماد افراطی - کوچک شمردن خود - سوگیری تأیید
- (۲) کوچک شمردن خود - سوگیری تأیید - اعتماد افراطی
- (۳) کنترل نکردن هیجانات - کوچک شمردن خود - اعتماد افراطی
- (۴) سوگیری تأیید - کنترل نکردن هیجانات - کوچک شمردن خود

۱۰۰. پاسخ عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ناتوانی در تصمیم‌گیری بین دو موضوع جذاب
  - اجبار به انتخاب بین ۲ گزینه نامطلوب
  - نتیجه مواجه شدن پی در پی با تعارض
  - قبولی در آزمون سراسری، در دانشگاه دوردست در رشته مورد علاقه
- (۱) تعارض گرایش، گرایش - تعارض گرایش، گرایش - آسیب به بهداشت روان - تعارض گرایش، اجتناب
  - (۲) تعارض اجتناب، اجتناب - تعارض گرایشی، اجتناب - آسیب جسمانی - تعارض گرایش، گرایش
  - (۳) تعارض گرایش، اجتناب - تعارض گرایش، گرایش - آسیب روانی - تعارض اجتناب، اجتناب
  - (۴) تعارض گرایش، گرایش - تعارض اجتناب، اجتناب - لطمه دیدن بهداشت روانی - تعارض گرایش، اجتناب

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۳
۲۳ اسفند ۱۴۰۱

پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	ریاضی و آمار (۲)	نسیم اکبری	فرشاد ابوالقاسمی - زهرا حسینی	نگین رستمی کیا - کیمیا رجایی محمد کاووسی - سمانه ریحانی معین الدین تقی زاده
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	مرتضی کلاشلو	فاطمه اصل سلیمانی - حسن عادلخانی	
۳	عربی، زبان قرآن (۲)	کاظم غلامی	بهروز حیدریکی	
۴	تاریخ (۲)	پیمان بیگدلی - مریم پورنعمت - معین الدین تقی زاده حسن رعنائی - ساره زاهدی - مائده سادات شاهمرادی مهدی طالب - مژده طالب - سعید یاری		
۵	جغرافیا (۲)			
۶	جامعه‌شناسی (۲)			
۷	فلسفه (۱)			
۸	روانشناسی			

گروه تایپ و ویراستاری (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی - رقیه اسدیان - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقی زاده - مهرداد شمس

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

گزینه ۳ صحیح است.

$$(f+g)(-2) = f(-2) + g(-2) = |-2-1| + \sqrt{2-(-2)} \\ = |-3| + \sqrt{4} = 3+2=5$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۹)

گزینه ۳ صحیح است.

$$D_f \cap D_g = \{1, 3\}$$

$$(f+2g)(1) = f(1) + 2g(1) = 2+2(1) = 4 \\ (f+2g)(3) = f(3) + 2g(3) = 7+2(-1) = 5 \Rightarrow \{4, 5\}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۰)

گزینه ۱ صحیح است.

$$(f \times g)(x) = f(x) \cdot g(x) = \frac{2x-1}{x-3} \times \frac{x-3}{x} = \frac{2x-1}{x}$$

$$\Rightarrow (g \times f)(2) = \frac{2(2)-1}{2} = \frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۹)

گزینه ۱ صحیح است.

$$\frac{f(1)+6}{g(4)} = \frac{|1^2-1|+6}{\frac{2}{4-3}} = \frac{6}{2} = 3$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۹)

گزینه ۲ صحیح است.

می‌دانیم $g(x) = |x| = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$ با توجه به اینکه $D_f \cap D_g$ است در این صورت داریم:

$$(f+g)(x) = \begin{cases} x^2+x & x \geq 0 \\ x^2-x & x < 0 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۹)

گزینه ۳ صحیح است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۷)

گزینه ۲ صحیح است.

طبق شکل کمترین داده ۳، چارک اول ۵، چارک دوم (میان) ۱۳، چارک سوم ۱۹ و بیشترین داده ۲۷ می‌باشد.

$$\frac{13}{3} = 4\frac{1}{3} \Rightarrow \text{خط فقر} = \frac{13}{3} = 4\frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، فعالیت صفحه ۵۶)

گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا $D_f \cap D_g$ را به دست می‌آوریم.

$$D_f = \{1, 3, 6\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{3, 6\} \\ D_g = \{0, 3, 6\}$$

حال برای ورودی‌های ۳ و ۶ تابع $\frac{2f}{g}$ را تشکیل می‌دهیم.

$$\frac{2f}{g}(3) = \frac{2f(3)}{g(3)} = \frac{2(5)}{1} = 10 \\ \Rightarrow \frac{2f}{g} = \{(3, 10)\}$$

$$\frac{2f}{g}(6) = \frac{2f(6)}{g(6)} = \frac{2(-1)}{0} = \text{تن}$$

پس برد آن $\{10\}$ می‌باشد.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۴۸ و ۵۰)

گزینه ۳ صحیح است.

برای حل درخت‌ها ابتدا $f_1(1)$ و $f_2(1)$ را محاسبه می‌کنیم، سپس اعمال را روی ساقه‌ها انجام می‌دهیم.

$$f_1(1) = 1+1=2 \quad \text{و} \quad f_2(1) = 1^2+3=4$$

$$f_2(1) = \frac{f_1}{f_2} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2} \quad \text{و} \quad f_4(1) = \frac{f_2}{f_1} = \frac{4}{2} = 2$$

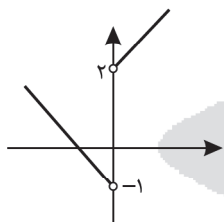
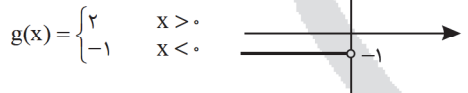
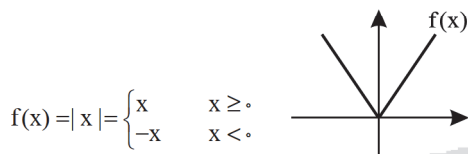
$$f_5(1) = f_4(1) + f_2(1) = 2 + \frac{1}{2} = \frac{5}{2}$$

$$f_5(1) - f_4(1) = \frac{5}{2} - 2 = \frac{1}{2}$$

حاصل جواب $\frac{1}{2}$ می‌باشد که برابر $f_{(3)}(1)$ می‌باشد.

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه کار در کلاس صفحه ۵۰)

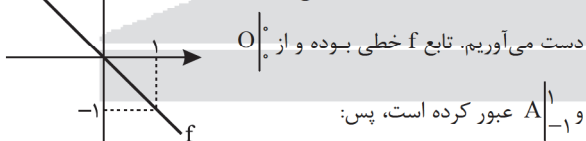
گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا توابع f و g را رسم می‌کنیم:

حال برای رسم تابع $f+g$ قسمت‌هایی که $(x > 0)$ باشد دو واحد بالا و قسمت‌هایی که $(x < 0)$ یک واحد پایین می‌آید. ولی $x=0$ در دامنه اشتراک وجود ندارد و $x=0$ شکل خالی است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا با توجه به شکل ضابطه تابع f را به

$$m = \frac{-1-0}{1-0} = -1 \Rightarrow y = mx + b \xrightarrow{b=-1} y = -x \Rightarrow f(x) = -x$$

چون محور y ها را در مبدأ قطع کرده است.از طرفی می‌دانیم $f+g$ تابع ثابت صفر است، پس:

$$(f+g)(x) = 0 \Rightarrow f(x) + g(x) = 0 \xrightarrow{f(x)=-x} -x + g(x) = 0 \\ \Rightarrow g(x) = x$$

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه تمرین ۵، صفحه ۵۳)

گزینه ۳ صحیح است.

برای محاسبه D_g ابتدا D_f و D_g را به دست می‌آوریم، سپس ازقسمت مشترک دو دامنه مقادیری را که به‌زای آنها مخرج یعنی $f(x)$ برابر صفر است را کم می‌کنیم.

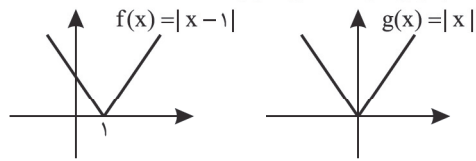
$$D_{\frac{f}{g}} = D_g \cap D_f - \{x \mid f(x) = 0\}$$

۱۷. گزینه ۳ صحیح است.
این امر باعث شد تا طبقات و گروه‌های دیگری مدعی شعر و شاعری شوند.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۵۹)
۱۸. گزینه ۱ صحیح است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۵۷)
۱۹. گزینه ۲ صحیح است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)
۲۰. گزینه ۲ صحیح است.
در شعر سبک هندی، مدح و ستایش شاهان از موضوعات کم کاربرد است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۸۵)
۲۱. گزینه ۱ صحیح است.
در ابیات ذکر شده، استعاره مصرحه به کار نرفته است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۷۳)
۲۲. گزینه ۱ صحیح است.
بیت از چهار پایه آوایی همسان مفتعلن (- U U -) تشکیل شده است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۶۶)
۲۳. گزینه ۳ صحیح است.
وزن این بیت (U / - - U / - - U / - - U / - -) است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۶۴)
۲۴. گزینه ۲ صحیح است.
وزن بیت گزینه ۲ «۲»: فعولن فعولن فعولن فعولن
وزن سایر ابیات: فعولن فعولن فعولن فعل
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۶۴)
۲۵. گزینه ۴ صحیح است.
وزن بیت الف: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فع
وزن بیت‌های ب و ج: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فع
وزن بیت د: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۶۶)
۲۶. گزینه ۳ صحیح است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) پایه مستفعلن
(۲) پایه مفاعیلن
(۴) مفاعیلن مفاعیلن فعولن
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۶۴)
۲۷. گزینه ۴ صحیح است.
در همه ابیات ۴ پایه وجود دارد. (نکته: فع اگر در پایان بیت بیاید خودش یک رکن است مثل گزینه ۱)، به جز گزینه ۴ که دارای سه رکن است.
بررسی گزینه‌ها:
(۱) مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع: ۴ رکن
(۲) فعالاتن فعالاتن فعالاتن فعالاتن فعالاتن فع: ۴ رکن
(۳) فعولن فعولن فعولن فعل: ۴ رکن
(۴) فعالاتن فعالاتن فعالاتن فعالاتن فع: ۳ رکن
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)
۲۸. گزینه ۲ صحیح است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) در آیین ← اضافه استعاری
(۳) دل بستن آیین ← استعاره مکنیه
(۴) دست اختیار ← اضافه استعاری
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

می‌دانیم توابع f و g به صورت زیر هستند:

پس دامنه هر دو $\mathbb{R}$ می‌باشد و تابع $f(x)$ در نقطه به طول یک محور x ها را قطع کرده، پس جواب $|x - 1| = 0$ عدد $x = 1$ است.

$$D_{\frac{g}{f}} = D_f \cap D_g - \{x \mid f(x) = 0\} = (\mathbb{R} \cap \mathbb{R}) - \{x \mid |x - 1| = 0\} \\ = \mathbb{R} - \{1\}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه تمرین صفحه ۵۲)

۱۳. گزینه ۴ صحیح است.

سه گزینه ۱، ۲ و ۳ صحیح هستند و در شاخص بهای کالا خدمات به واحد اندازه‌گیری بستگی ندارد.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۹)

۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

شاخص بهای کالا از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$\times 100 = \frac{\text{مصرف} \times \text{قیمت} B \text{ در سال} + \text{میزان} \times \text{قیمت} A \text{ در سال}}{\text{مصرف} \times \text{قیمت} B \text{ در سال} + \text{میزان} \times \text{قیمت} A \text{ در سال}} \times \text{شاخص بهای کالا}$$

$$140 = \frac{20 \times 100 + 50 \times 20}{20 \times 100 + 50 \times 20} \times 100$$

$$\Rightarrow 140 = \frac{10x + 1400}{12x} \times 100$$

$$10x + 1400 = 14 \times 12x \Rightarrow 10x = 1680 - 1400$$

$$10x = 280 \Rightarrow x = 28$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۹)

۱۵. گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا متوسط درآمد هر فرد را به دست می‌آوریم سپس درآمدها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم تا میانه به دست آید خط فقر نصف میانه می‌باشد.

متوسط درآمد هر فرد	تعداد خانوار	درآمد ماهیانه	ردیف
۵۰۰	۲	۱۰۰۰	۱
۷۰۰	۱	۷۰۰	۲
۱۰۰۰	۳	۳۰۰۰	۳
۲۷۰	۱	۲۷۰	۴

حال متوسط درآمدها را به ترتیب می‌نویسیم:

$$270, 500, 500, \boxed{700}, 1000, 1000, 1000$$

↓
میانه

$$\text{میانه} = 700$$

$$\text{خط فقر} = \frac{\text{میانه}}{2} = \frac{700}{2} = 350$$

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه فعالیت صفحه ۵۶)

علوم و فنون ادبی

۱۶. گزینه ۲ صحیح است.

(۱) شاهان صفوی در ترویج زبان ترکی نقش داشتند.

(۲) بهزاد در دوره شاه اسماعیل

(۳) رضا عباسی در دوره شاه عباس

(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۵۹)

۲۹. گزینه ۱ صحیح است.

خَلَّة بار اول در معنی حقیقی (لباس) و بار دوم در معنی مجازی (شعر) به کار رفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) خَلَّة در معنی مجازی به علاقه شباهت (استعاره از شعر) است.

۳) علاقه مجاز: «تئیده ز دل و بافته ز جان» است.

۴) استعاره همان مجاز با علاقه شباهت است.

(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۳۰. گزینه ۴ صحیح است.

(شکوفه اشک: تشبیه فشرده اضافی)، (چشم ناله: استعاره مکنیه از نوع تشخیص)، (آینه: استعاره مصرحه از دل و قلب)، (ابر: تشخیص؛ نکته: اگر غیرانسان «منادا» قرار گیرد آرایه «تشخیص» پدید می‌آید).

(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۳۱. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) «بتا» استعاره مصرحه از یار، خونم در گردنت و بگیرم دامنت ← کنایه

۲) (من) بر پریم ← استعاره مکنیه، مرغ همت ← تشبیه

۳) چمن ← مجازاً باغ، استعاره مصرحه ندارد.

۴) بلبل طبع ← تشبیه، ای بلبل طبع ← استعاره مکنیه

(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

۳۲. گزینه ۱ صحیح است.

الف) عذب و عذاب ← جناس

ب) نقش بر آب است ← کنایه

ج) سیل دمام ← استعاره از اشک فراوان

د) جهان، سراب است ← تشبیه

(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۷۱)

۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

در متن سوال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ برف پیروی و غم بر چهره شاعر نشسته؛ اما در گزینه ۳ شاعر از بارش برف خوشحال است.

(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۷۳)

۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

مفهوم کلی گزینه «۲»: انسان‌های صاحب‌دل و عارف به دنیا بی‌توجهند.

مفهوم سایر ابیات: دنیا عده‌ای را فریفته خود کرده است.

(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲)

۳۵. گزینه ۱ صحیح است.

مفهوم مشترک بیت سوال و گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ ← فرا رسیدن بهار

بیت «۱» در توصیف زیبایی معشوق است.

(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲)

عربی، زبان قرآن

۳۶. گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه کلمات مهم:

لن تنالوا: دست نخواهید یافت / تحبون: دوست می‌دارید

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نخواهید یافت (دست نخواهید یافت)، هر آنچه (آنچه)

۳) انفاقان باشد (انفاق کنید)

۴) به دست نمی‌آورید (دست نخواهید یافت؛ لن + مضارع: مستقبل

منفی)، دوست داشتید (دوست می‌دارید؛ «تحبون» مضارع است).

(عربی یازدهم، صفحه ۵۶)

۳۷. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه کلمات مهم: مصباحاً ملوثاً: یک چراغ رنگی / المصباح: آن چراغ
أجمل: زیباتر

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) چراغی که (آن چراغ؛ چون «مصباحاً» در جمله قبل آمده و این بار «المصباح» داریم، اسم دوم را معرفه و به کمک اسم اشاره ترجمه می‌کنیم).

۳) چراغ رنگی (یک چراغ رنگی؛ «مصباحاً ملوثاً» ترکیب وصفی نکره است.) / همین (آن، این) / زیبا (زیباتر؛ اسم تفضیل داریم).

۴) «که» زائد است / «المصباح» ترجمه نشده.

(عربی یازدهم، صفحه ۵۰)

۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه کلمات مهم: کثرت خیانت: خیانت بزرگی است / نظلم: ستم کنیم / ساعدنا: به ما کمک کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کمک می‌کند (کمک کرده است؛ «ساعد» ماضی است).

۲) «بس» اضافی است / ستم کردیم (ستم کنیم؛ «نظلم» مضارع است.) / «أی» ترجمه نشده.

۳) خیانت است این که (مانند گزینه ۱) / ستم می‌کنیم (ستم کنیم؛ «أن» معنای مضارع را به مضارع التزامی تغییر می‌دهد.) / آی (مانند گزینه ۲)

(عربی یازدهم، صفحه ۶۳)

۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

المفردات الفارسیّة: واژگان فارسی / مُنذُ: از زمان

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۶۴، ۶۷ و ۶۹)

۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کتاب (الکتاب؛ «کتاب» معرفه است.) / «حتی» اضافی است.

۳) الصدیق (صدیق؛ «دوستی» نکره است.) / ینقذ لک (بنقذک)

۴) «و» اضافی است.

(عربی یازدهم، صفحه ۶۹)

۴۱. گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه عبارت: «آگاهی» بادها به سمتی می‌وزند که کشتی‌ها تمایل ندارند.
بررسی گزینه‌ها:

۱) هر آنچه که زحمتی برایش کشیده نشده، به راحتی از دست می‌رود.

۲) اینچنین نیست که آدمی هر آنچه را آرزو کند، به آن می‌رسد.

(هم‌مفهوم با سؤال)

۳) هر که ستمی کند، جزایش شدیدتر از آن است.

۴) کاری که انجام شده، راه بازگشتی ندارد.

(عربی یازدهم، صفحه ۵۲)

ترجمه متن:

برخلاف آنچه بسیاری تصور می‌کنند، عربی از زبان فارسی، تأثیر پذیرفته، همان‌گونه که بر آن تأثیر هم گذاشته، اما تأثیر پذیرفتنش، کمتر از تأثیر نهادنش بر زبان ما است. به گونه‌ای که ورود واژگانی فارسی را به زبان قرآن از زمان دوره جاهلی می‌بینیم و باید فراموش نکنیم که داد و ستد واژگان، میان زبان‌ها در جهان، امری طبیعی است که آنها را در اسلوب و بیان، غنی می‌سازد.

۴۲. گزینه ۱ صحیح است.

بسیاری از ما نمی‌دانستیم ...

ترجمه گزینه‌ها:

۱) اثر گذاشتن فارسی بر عربی

۲) اثر گذاشتن عربی بر فارسی

۳) داد و ستد واژگان میان زبان‌های جهان

۴) غنی شدن زبان‌های جهان به دلیل تأثیر گرفتن از یکدیگر

۴۳. گزینه ۲ صحیح است.

«واژگان فارسی وارد زبان عربی شدند .....»
گزینه نادرست را مشخص کن.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) پیش از اسلام و پس از آن اهم ادامه یافت.
- (۲) و آن را در بیان غنی ساخت.
- (۳) برخلاف آنچه برخی گمان می‌کنند.
- (۴) و این چیزی طبیعی است.

۴۴. گزینه ۳ صحیح است.

«اُثرت: تأثیر گذاشت» از باب «تفعیل» است پس یک حرف زائد دارد.
ضمناً این فعل، لازم است.

۴۵. گزینه ۳ صحیح است.

اسم فاعل («العالم» بر وزن «فاعل» نیست و نباید آن را با «عالم» اشتباه بگیریم.

۴۶. گزینه ۲ صحیح است.

«شاهد: می‌بینم» (به صورت معلوم) و «طالباً» (بر وزن «فاعل») اسم فاعل است.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۶۳ و ۶۶ تا ۶۸)

۴۷. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه عبارت: برادرم چیزی را پنهان کرد یعنی او .....
ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) آن را دور از دیدگان قرار داد.
- (۲) برای همه آن را آشکار کرد.
- (۳) آن را گم کرد و پیدایش نکرد.
- (۴) آن را واقعاً انکار کرد.

(عربی یازدهم، صفحه ۶۴)

۴۸. گزینه ۴ صحیح است.

«ألوان» نکره است و «أل» برای خود کلمه است. / «العراق، الله» معرفه از نوع علم و «السَّجَاب» معرفه به «أل» است.

(عربی یازدهم، صفحه ۴۹)

۴۹. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) تیم برنده‌ی ما، تیمی قوی و قدرتمند است.
- (۲) خداوند نور آسمان‌ها و زمین است.
- (۳) باغ شاهزاده، بهشتی در صحرا است.
- (۴) بردباری، کلیدی برای گشایش است.

(عربی یازدهم، صفحه ۵۰)

۵۰. گزینه ۲ صحیح است.

قید «أمس: دیروز»، نشان می‌دهد که فعل مضارع نیاز نداریم. (رد)
گزینه‌های ۱ و ۴ چون «کُتِب» جمع غیر انسان است، ضمیر مربوط به آن باید به صورت مفرد مؤنث بیاید. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

تاریخ

۵۱. گزینه ۲ صحیح است.

سلسله‌های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند. حسن بن زید، بنیان‌گذار حکومت علویان طبرستان و جانشینان او از سادات علوی شیعه مذهب به شمار می‌رفتند که برای رهایی از ستم خلفای عباسی، به ایران و به ویژه منطقه طبرستان پناه آورده بودند. برخی از بنیان‌گذاران نخستین سلسله‌های مسلمان ایرانی مانند یعقوب لیث صفاری که رویگرزاده‌ای از دهی به نام قرنین در سیستان بود و سلسله صفاریان را پایه‌گذاری کرد، از میان مردمان عادی برخاستند و قدرت را به دست گرفتند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۹۰)

۵۲. گزینه ۴ صحیح است.

بنیان‌گذاران برخی سلسله‌های ایرانی مانند طاهریان و سامانیان، با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند. بنیان‌گذاران سلسله‌های دیگری مانند صفاریان، علویان طبرستان، زبیدیان و آل بویه، بدون فرمان خلیفه عباسی تشکیل حکومت دادند. انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر در حکومت طاهریان و سامانیان، با فرمان و تأیید خلیفه عباسی صورت می‌گرفت.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۹۱)

۵۳. گزینه ۳ صحیح است.

در زمان آل ارسلان، جانشین طغرل، سلجوقیان در نبردی بزرگ که در ملازگرد رخ داد (۴۶۳ ق)، سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند و امپراتور را اسیر کردند. در زمان ملکشاه، سلسله سلجوقی به اوج قدرت رسید و در نتیجه بیشتر خاندان‌ها و حکومت‌های محلی از بین رفتند و یا به اطاعت سلطان سلجوقی گردن نهادند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۰۳)

۵۴. گزینه ۳ صحیح است.

مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران بود.
در فاصله سده‌های سوم تا پنجم هجری به ویژه در دوران حکومت‌های طاهریان، سامانیان و آل بویه فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۹۴)

۵۵. گزینه ۴ صحیح است.

گسترش قلمرو، برقراری نظم و امنیت، ایجاد راه‌های جدید و توسعه حمل و نقل و وجود نظام دیوانی کارآمد از جمله عواملی بودند که به رشد تجارت در این دوره کمک کردند. با رونق تجارت، شهر و شهرنشینی نیز رشد یافت. صرافان که وظیفه انجام معاملات پولی و تسهیل مبادله کالاها را بر عهده داشتند، نقش مهمی در توسعه تجارت خارجی ایفا کردند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۱۰)

۵۶. گزینه ۴ صحیح است.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۲۱)

۵۷. گزینه ۳ صحیح است.

آخرین نظامیه تا حمله هلاکوخان به بغداد در سال ۶۵۶ به بغداد که به نابودی آن انجامید فعال بود.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۱۱)

۵۸. گزینه ۳ صحیح است.

توسعه قلمرو سلجوقیان در آسیای صغیر، موجب مهاجرت قبایل و طوایف ترک به آن منطقه و تغییر وضعیت سیاسی و فرهنگی این ناحیه شد. هجوم اقوام مهاجمی همچون قراختائیان و غزها منجر به از دست رفتن ماوراءالنهر و وارد آمدن آسیب‌ها و خسارت‌های فراوان به شهرها و روستاهای خراسان و دیگر مناطق ایران شد.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۰۳)

۵۹. گزینه ۲ صحیح است.

هولاکوخان نوه چنگیزخان بود و در زمان فرمانروایی برادرش منگوقاآن به ایران لشکرکشی کرد. هولاکو، نخست قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه‌های مستحکم آنان از بین برد. او سپس با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه عباسی، به حکومت خاندان بنی‌عباس پایان داد.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۱۵)

۶۰. گزینه ۱ صحیح است.

تشریح موارد نادرست:

ب) در دوره سلجوقیان علوم دینی در قیاس با فلسفه و علوم طبیعی، به دلیل حمایت‌های سلاطین و وزیران و نیز موقعیت علمای مذهبی، از جایگاه‌های برتری برخوردار شد.

ج) اگر چه مرداوید زیادی خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را داشت، اما موفق به انجام این کار نشد. تسخیر بغداد در زمان حکومت آل بویه صورت گرفت.

د) اتحادیه‌های قابل ترکان به نام‌های قراقویونلو و آق‌قویونلو در نواحی مرکزی و غربی ایران را تصرف کردند. حکومت نوادگان تیمور بر ایران در اوایل قرن دهم هجری با به قدرت رسیدن صفویان در ایران و تسلط ازبکان بر ماوراءالنهر پایان یافت.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۹۳، ۱۰۴، ۱۰۷ و ۱۱۱)

جغرافیا

۶۱. گزینه ۲ صحیح است.

ایالات متحده آمریکا، حدود ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می‌کند. در کشورهای آسیایی و آفریقایی، بخش عمده غذای مردم را غلات تشکیل می‌دهد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۸۷)

۶۲. گزینه ۲ صحیح است.

فعالیت‌هایی مانند کشاورزی، زراعت، دامپروری، صید ماهی، جنگل‌داری و استخراج معدن، فعالیت نوع اول هستند. در گزینه‌های داده شده، پرورش زنبور عسل و کندوداری، برداشت سنگ آهن از معدن و حفاظت از محیط‌زیست و جنگل‌بانی از جمله فعالیت‌های نوع اول می‌باشند. فعالیت‌هایی که طی آنها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل می‌شوند. در گزینه‌های داده شده، تولید پارچه ابریشمی از فعالیت‌های نوع دوم می‌باشد. فعالیت‌های نوع سوم، به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در فرایند آنها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود. تجارت و خرید و فروش سنگ آهن و انتقال غلات با کشتی‌های فله‌بر از جمله فعالیت‌های نوع سوم می‌باشد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۸۴)

۶۳. گزینه ۱ صحیح است.

منظور از اقتصاد جهانی، تجارت بین‌المللی کالاها و خدمات است که بر مبنای ارزش یک پول معین صورت می‌گیرد. تجارت، خرید و فروش کالاها و خدماتی است که نیازها یا خواسته‌های ما را برآورده می‌کند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۰۰)

۶۴. گزینه ۲ صحیح است.

دره سیلیکون از اولین و مهم‌ترین نواحی صنایع نو و دارای فناوری پیشرفته در جهان است و به آن قلب صنایع فضای مجازی جهان نیز می‌گویند.

چین و هند با اینکه جزو بزرگ‌ترین تولیدکننده گندم جهان هستند، اما در نمودار صادرکنندگان این غله دیده نمی‌شوند. زیرا جمعیت این دو کشور زیاد است و گندم تولیدشده به مصرف مردم کشور خودشان می‌رسد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۸۹، ۹۰ و ۹۷)

۶۵. گزینه ۱ صحیح است.

تشریح موارد نادرست:

الف) در کشاورزی معیشتی تولید محصول یا پرورش دام «بیشتر» در حد مصرف خانوار کشاورز یا فروش محلی صورت می‌گیرد و میزان تولید و سود اقتصادی، کم است.

ج) فیلیپین و پاکستان از جمله کشورهایی هستند که در نتیجه انقلاب سبز در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند. اوکراین یکی از کشورهای تولیدکننده عمده گندم در جهان است.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۸۴، ۸۷، ۸۸ و ۹۱)

۶۶. گزینه ۴ صحیح است.

این صنایع ناگزیر به برقراری ارتباط با فناوری‌های روز دنیا و صادر کردن کالاهای تولید شده به کشورهای دیگر جهان‌اند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۹۶)

۶۷. گزینه ۴ صحیح است.

تشریح گزینه‌های نادرست:

۱) امروزه هیچ کشوری از نظر منابع و مواد خام و کالاهای صنعتی خودکفا و بی‌نیاز از مبادله با سایر نواحی جهان نیست.

۲) اقتصاد جهانی، تجارت بین‌المللی کالاها و خدمات است که بر مبنای ارزش یک پول معین صورت می‌گیرد.

۳) شرکت‌های چندملیتی به سرمایه‌گذاری در کشورهای دیگر علاقه‌مندند؛ زیرا از این طریق به امتیازات زیادی دست پیدا می‌کنند. اولاً با احداث کارخانه یا شرکت در کشورهای دیگر از منابع طبیعی آن نواحی استفاده می‌کنند؛ دوم اینکه از نیروی کار ارزان قیمت این نواحی برخوردار می‌شوند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۰۳، ۱۰۰ و ۱۰۷)

۶۸. گزینه ۱ صحیح است.

مناطق آزاد تجاری مناطقی هستند که در اصل برای توسعه صادرات یک کشور و رونق اقتصادی آن ایجاد می‌شوند. مناطق آزاد تجاری اغلب در مجاورت بنادر مهم ایجاد می‌شوند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۰۹)

۶۹. گزینه ۲ صحیح است.

در نظام سرمایه‌داری جهانی، براساس روابط و مبادله نابرابری که بین نواحی پدید آمده است، برخی نواحی نقش مرکز و برخی نقش پیرامون را ایفا می‌کنند. کشورهای آمریکای شمالی، اروپای غربی، ژاپن و استرالیا جزء کشورهای مرکز هستند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۷۰. گزینه ۲ صحیح است.

تشریح موارد نادرست:

ب) در مرحله صدور سرمایه کشورهایی که از نظر علم و فناوری صنعتی عقب‌مانده بودند، همچنان به فروش منابع و مواد اولیه و خام و خرید و واردات کالاهای کارخانه‌ای از کشورهای پیشرفته صنعتی ادامه دادند.

پ) در بین کشورهای صادرکننده مواد خام و منابع انرژی، برخی کشورهای صادرکننده نفت و گاز برای دفاع از منافع خود و جلوگیری از آسیب‌پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده و سازمان اوپک را به وجود آورده‌اند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۸ و ۱۰۸)

جامعه‌شناسی

۷۱. گزینه ۴ صحیح است.

درست - نادرست (لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) درست - درست

۲) درست - درست

۳) نادرست (چالش‌های جدید در بسیاری از موارد، چندین صورت دارند) - درست

(جامعه‌شناسی یازدهم، درس ۹، صفحه ۷۶)

۷۲. گزینه ۲ صحیح است.

لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را در عرصه حیات انسانی نادیده انگاشته بود. بدین ترتیب، نخستین چالش و تضاد که چالش فقر و غناست، در کشورهای غربی شکل گرفت.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۷۸)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

نظریه پردازان لیبرال آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می دانستند (قسمت اول همه گزینه ها صحیح است).
سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است، ولی برخلاف سرمایه داری، آن را مطلق نمی داند.
چالش بلوک شرق و غرب، چالش جهانی و درون فرهنگی است.
اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاسی از جمله آیزایا برلین، در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته اند.
(جامعه شناسی یازدهم، درس ۹، صفحه ۷۹ تا ۸۱)

۷۴. گزینه ۳ صحیح است.

اصطلاح استعمارگر و استعمارزده (نسبت به کشورهای غنی و فقیر) را کسانی به کار می برند که چالش بین این دو دسته را به ابعاد اقتصادی محدود نکرده و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.
(جامعه شناسی یازدهم، درس ۱۰، صفحه ۸۸)

۷۵. گزینه ۴ صحیح است.

الف) محدود نشدن چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر به ابعاد اقتصادی ← استعمارگر و استعمارزده
ج) حل چالش های جوامع غربی از طریق بهره کشی از کشورهای غیر غربی ← مرکز و پیرامون
ب) تقابل کشورهای فقیر و غنی ← تقابل شمال و جنوب
د) کشورهای توسعه یافته الگوی سایر کشورها هستند ← توسعه یافته و عقب مانده
(جامعه شناسی یازدهم، درس ۱۰، صفحه های ۸۸ و ۸۹)

۷۶. گزینه ۳ صحیح است.

تا زمان فروپاشی بلوک شرق (اتحاد جماهیر شوروی) جنگ سرد تداوم داشت. بنابراین پایان جنگ سرد، پس از فروپاشی شوروی بود.
با رشد علوم تجربی و صنعت (انقلاب صنعتی)، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست آید. ماهیم شمال و جنوب عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم برای بیان تقابل کشورهای فقیر و غنی به کار گرفته می شد.
(جامعه شناسی یازدهم، درس ۱۰، صفحه های ۸۸ تا ۸۹)

۷۷. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی سایر گزینه ها:
۲) نادرست - نادرست (مربوط به نظریه کنت است) - درست
۳) درست - نادرست (از نظر هانتینگتون، وقوع جنگ بین تمدن هاست) - درست
۴) نادرست (مربوط به نظریه کنت) - درست - درست
(جامعه شناسی یازدهم، درس ۱۰، صفحه های ۸۴ تا ۸۶)

۷۸. گزینه ۲ صحیح است.

توضیح عبارات نادرست:
چالش بلوک شرق و غرب یک چالش جهانی بود.
نظریه پردازان لیبرال مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند.
بعد از جنگ جهانی دوم صلحی پایدار برقرار شد.
(جامعه شناسی یازدهم، درس ۹ و ۱۰، صفحه های ۸۱ و ۷۶ و ۸۵)

۷۹. گزینه ۴ صحیح است.

چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش هایی بود که در درون یک فرهنگ و تمدن پدید می آید.
(جامعه شناسی یازدهم، درس ۹، صفحه های ۷۹ و ۸۱)

۸۰. گزینه ۱ صحیح است.

کشورهای غربی با سرمایه گذاری های مشترک و معاهدات بین المللی، انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز را آسان می کنند. در صورتی که تقابل شمال و جنوب فعال شود، بسیاری از چالش های درونی کشورهای غربی دیگر بار فعال خواهند شد.
بعد از انقلاب فرانسه طرفداران نظریه های لیبرالیستی در طرف راست مجلس فرانسه قرار می گرفتند.
(جامعه شناسی یازدهم، درس ۹ و ۱۰، صفحه های ۷۹ و ۸۹)

فلسفه

۸۱. گزینه ۱ صحیح است.

شناخت امور طبیعی و مادی به کمک تمامی ابزارهای شناخت امکان پذیر است؛ اما حس نمی تواند امور غیرمادی را درک کند.
(فلسفه یازدهم، صفحه ۵۱)

۸۲. گزینه ۱ صحیح است.

شناخت عقلی به معنای شناختی است که هم دارای مقدمات عقلی و هم دارای نتایج عقلی است. در واقع در این نوع شناخت، تجربه هیچ دخالتی ندارد. گزینه های (۲) و (۳) بیانگر شناخت تجربی هستند و گزینه (۴) در مورد عقل است، نه به طور مشخص درباره شناخت عقلی.
(فلسفه یازدهم، صفحه های ۵۲ تا ۵۴)

۸۳. گزینه ۴ صحیح است.

ابن سینا معتقد بود که قانون علیت حاصل تجربه و آزمایش نیست، بلکه برعکس، خودش پایه و اساس هر تجربه ای است. قانون علیت یکی از قواعد اولیه تعقل بوده که انسان در شناخت هر پدیده ای از آن استفاده می کند. معرفت شهودی یک معرفت بی واسطه است که بدون استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلال عقلی در قلب تجلی پیدا می کند. (رد گزینه ۱)
انسان به کمک قوه عقل می تواند به حقایقی پی ببرد که هم شامل امور محسوس و طبیعی باشد و هم امور غیر محسوس و غیر طبیعی. (رد گزینه ۲)
یکی از نشانه های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت ها و تمایزهاست. (رد گزینه ۳)
(فلسفه یازدهم، صفحه های ۵۱ تا ۵۴)

۸۴. گزینه ۱ صحیح است.

افلاطون معتقد به شناخت جهانی برتر از جهان طبیعت بود و آن را جهان مثل نامید.
(فلسفه یازدهم، صفحه ۶۰)

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

به اعتقاد فلاسفه مسلمان معرفت فلسفی متکی بر استدلال عقلی است و بدون آن فلسفه اساساً وجود ندارد، یعنی نمی توان صرفاً با اتکا بر تجربه یا شهود قلبی یا وحی به معرفت فلسفی رسید.
(فلسفه یازدهم، صفحه ۶۳)

۸۶. گزینه ۳ صحیح است.

افلاطون باور داشت عقل که می تواند جهانی برتر از جهان طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید. وی نام این جهان برتر را عالم مُثُل نامید و عالم طبیعت را سایه این عالم می دانست. ارسطو برخلاف افلاطون این نگرش را به جهان هستی نداشت و عالم برتری به نام مثل را باور نداشت.
افلاطون فاقد اعتبار برای شناخت حسی نبود؛ بلکه معتقد بود که شناخت عقلی مطمئن تر از شناخت حسی است و اموری را که عقل درک می کند، ارزش برتری دارد. اما پارمنیدس معتقد بود که شناخت حسی به دلیل خطای حواس اعتبار نداشته و نباید بدان تکیه کرد. (رد گزینه ۱)

۹۴. گزینه ۴ صحیح است.
- در روش خرد کردن، یک مسئله بزرگ به چندین مسئله کوچک تقسیم می‌شود. در این روش افراد مسئله‌های کوچک را حل می‌کنند تا به تدریج بتوانند به حل مسئله بزرگ نائل شوند.
- مسئله برج هانوی بیانگر روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب است.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۹۵. گزینه ۳ صحیح است.
- احساس عاطفی مثبت از پیامدهای ناتوانی در حل مسئله نیست.
- یکی از روش‌های کاهش فشار روانی، پرورش روش‌های درست حل مسئله است.

(روانشناسی یازدهم، صفحه ۱۳۱)

۹۶. گزینه ۲ صحیح است.
سخن امام علی (ع) در مورد اهمیت مشورت کردن در تصمیم‌گیری بیان شده است.
تصمیم‌گیری عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان است.

(روانشناسی یازدهم، صفحه ۱۳۷)

۹۷. گزینه ۴ صحیح است.
- در سبک تکانشی، فرد به صورت ناگهانی و با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد.
- در سبک احساسی ملاک تصمیم‌گیری عواطف و هیجانات زودگذر است.
- سبک تکانشی در میان نوجوانان زیاد دیده می‌شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

۹۸. گزینه ۲ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
(۱) اجتنابی
(۲) تکانشی
(۳) احساسی
(۴) وابسته

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴۴ تا ۱۴۶)

۹۹. گزینه ۳ صحیح است.
مورد اول: کنترل نکردن هیجانات؛ افرادی که قادر به کنترل هیجانات خویش نباشند، به طور مداوم با شکست در تصمیم‌گیری روبه‌رو می‌شوند.

مورد دوم: کوچک شمردن خود، دست‌کم گرفتن خود، عصبانی بودن، ترسو بودن و اعتماد به نفس پایین مانع تصمیم‌گیری درست می‌شود.
مورد سوم: اعتماد افراطی، برخی تصمیم‌گیرندگان به قضاوت‌ها و روش‌های تصمیم‌گیری خود اعتماد بیش از حد دارند. در نتیجه تصمیم‌گیری آنها غلط از آب درمی‌آید.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

۱۰۰. گزینه ۴ صحیح است.
ناتوانی در تصمیم‌گیری بین دو موضوع جذاب ← تعارض گرایش، گرایش اجبار به انتخاب بین دو امر نامطلوب و نخواستنی ← تعارض اجتناب اجتناب
نتیجه مواجه شدن پی در پی با تعارض ← آسیب و لطمه دیدن بهداشت روان
قبولی در آزمون سراسری در یک شهر دور ولی در رشته مورد علاقه ← تعارض گرایش، اجتناب

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

افلاطون به معرفت شهودی باور داشت و معتقد بود که سقراط عالم برتر را مشاهده کرده است. (رد گزینه ۲)

ارسطو، اگرچه ادراک حسی را معتبر می‌دانست، اما استدلال کردن و پی بردن به امور ماورای حس را کار عقلی می‌دانست. در حالی که هراکلیتوس معتقد بود که شناخت حسی اعتبار دارد. (رد گزینه ۴)
(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۸۷. گزینه ۳ صحیح است.

پوزیتیویست‌ها (اثبات‌گرایان) معتقدند که مفاهیم و گزاره‌هایی که تجربه پذیر نیستند و از طریق تجربه نمی‌توانند مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرند، بی‌معنا هستند. بنابراین مفاهیمی مانند خدا، اختیار، نفس و روح که تجربه درباره نفی با اثبات آن‌ها نمی‌تواند نظر دهد، معنای روشنی ندارند. لذا اصولاً قابل بررسی علمی نیستند.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۶۵)

۸۸. گزینه ۲ صحیح است.

دکارت از جمله فلاسفه‌ای بود که علاوه بر معتبر دانستن حس، قائل بر اعتبار عقل مستقل از تجربه است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۶۴)

۸۹. گزینه ۴ صحیح است.

از نظر کانت هم عقل معتبر است و هم حس و معرفت از طریق همکاری هر دو به دست می‌آید.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۶۵)

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

توضیحات بیان‌شده مربوط به شیخ شهاب‌الدین سهروردی است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۶۸)

روانشناسی

۹۱. گزینه ۲ صحیح است.

مسئله‌ای که قدری پیچیده است اما موقعیت اولیه و اقدامات احتمالی آن مشخص است و قوانین کاملاً استاندارد هم دارد، از نوع خوب تعریف شده است.

مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آنها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع خوب تعریف نشده هستند.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۹۲. گزینه ۳ صحیح است.

- عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود بیانگر مسئله است.

- هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی فقط دستیابی به راه‌حل آن مسئله خاص نیست؛ بلکه هدف آن است که در اثر حل مسئله، به اصول و قوانینی دست یابیم که در موقعیت‌های دیگر هم قابل استفاده باشد.

- در جریان حل یک مسئله، هرچه جدی‌تر باشیم، احتمال انتخاب راه‌حل بهتر، بیشتر است.

- حل مسئله به معنای یافتن بهترین راه‌حل برای رسیدن به هدف با توجه به شرایط موجود است.

(روانشناسی یازدهم، صفحه ۱۱۷)

۹۳. گزینه ۳ صحیح است.

بازبینی و اصلاح راه‌حل مسئله از مراحل حل مسئله است.
عوامل مؤثر در حل مسئله:

- تجربه گذشته

- نوع نگاه به مسئله

- نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی خاص

(روانشناسی یازدهم، صفحه ۱۲۱)